

**T. B. M. M.**

**CUMHURİYET HALK PARTİSİ**

Grup Başkanlığı

Tarih : 21.01.2003

Sayı : 18

10/24-539

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Ülkemizde son iki yılda yaşanan ekonomik krizden en fazla etkilenen, örgütlü örgütsüz sayıları 4 milyona yaklaşan ve tam 227 değişik iş kolunda faaliyet gösteren Esnaf ve Sanatkarımızın mevcut durumlarını tespit etmek, sorunlarını ve çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

**Ahmet KÜÇÜK**  
**Çanakkale Milletvekili**  
**ve 53 Milletvekili**

1. Ahmet KÜÇÜK- Çanakkale Mv.
2. Yaşar TÜZÜN- Bilecik Mv.
3. İsmail ÖZAY- Çanakkale Mv.
4. Harun AKIN- Zonguldak Mv.
5. Kazım TÜRKMEN- Ordu Mv.
6. İdris Sami TANDOĞDU- Ordu Mv.
7. Vezir AKDEMİR- İzmir Mv.
8. Ahmet ERSİN- İzmir Mv.
9. Hasan GÜYÜLDAR- Tunceli Mv.
10. Mehmet PARLAKYİĞİT- Kahramanmaraş Mv.
11. Yakup KEPENEK- Ankara Mv.
12. Şefik ZENGİN- Mersin Mv.
13. Feridun AYVAZOĞLU- Çorum Mv.
14. İlyas Sezai ÖNDER- Samsun Mv.
15. Cevdet SELVİ- Eskişehir Mv.
16. Gürol ERGİN- Muğla Mv.
17. Ali ARSLAN- Muğla Mv.
18. Osman KAPTAN- Antalya Mv.
19. Ahmet Sırrı ÖZBEK- İstanbul Mv.
20. Atilla KART- Konya Mv.
21. Nadir SARAÇ- Zonguldak Mv.
22. K.Kemal ANADOL- İzmir Mv.
23. Gökhan DURGUN- Hatay Mv.
24. A.İsmet ÇANAKÇI- Ankara Mv.
25. Erol TINASTEPE- Erzincan Mv.
26. Mehmet Şerif ERTUĞRUL- Muş Mv.
27. Mehmet Vedat MELİK- Şanlıurfa Mv.
28. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU- Malatya Mv.
29. Orhan Ziya DİREN- Tokat Mv.
30. Nejat GENCAN- Edirne Mv.
31. Sıdika AYDOĞAN- İstanbul Mv.
32. Ayşe Gülsün BİLGEHAN- Ankara Mv.
33. Naci ASLAN- Ağrı Mv.
34. Algan HACALOĞLU- İstanbul Mv.
35. Memduh HACIOĞLU- İstanbul Mv.
36. Mustafa YILMAZ- Gaziantep Mv.
37. Fikret ÜNLÜ- Karaman Mv.
38. Özlem ÇERÇİOĞLU- Aydın Mv.
39. Ömer Zülfü LİVANELİ- İstanbul Mv.
40. Muhsin KOÇYİĞİT- Diyarbakır Mv.
41. Mehmet Nuri SAYGUN- Tekirdağ Mv.
42. Hasan AYDIN- İstanbul Mv.
43. Rasim ÇAKIR- Edirne Mv.
44. Mustafa GAZALCI- Denizli Mv.
45. Muzaffer R. KURTULMUŞOĞLU- Ankara Mv.

10/24 - 539/2610

46. Abdürrezzak ERTEN- İzmir Mv.
47. Türkan MİÇOOĞULLARI- İzmir Mv.
48. Enver ÖKTEM- İzmir Mv.
49. Mehmet KÜÇÜKAŞIK- Bursa Mv.
50. Erdal KARADEMİR- İzmir Mv.
51. Ahmet Güryüz KETENCİ- İstanbul Mv.
52. Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep Mv.
53. Mehmet Ali ÖZPOLAT- İstanbul Mv.
54. Mehmet YILDIRIM- Kastamonu Mv.

## GEREKÇE

Sayıları 4 milyona yaklaşan ve 227 değişik iş kolunda faaliyet gösteren Esnaf – sanatkar ve küçük işletmeler; özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdama sağladıkları büyük katkı, sosyo-ekonomik dengelerin kurulması, tarımsal ve sınai ürünlerinin tüketiciye ulaştırılması ve üretimden azımsanmıyacak bir paya sahip olmaları nedeniyle tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli bir toplumsal kesimdir.

Devletinden iş istemeyen, tersine yarattığı istihdamla birlikte, dolaylı ve dolaysız devlete katkı sağlayan esnaf ve sanatkarımızın ülkemizde reel sektörün de önemli ve vazgeçilmez bir bölümünü oluşturmaktadır.

Esnaf ve sanatkarların en başta gelen sorunu, çağdaş destekleme araçlarından yoksun bulunmalarıdır. Ülkemizde reel sektörün yeniden üretime başlaması isteniyorsa öncelikle yapılması gereken, gelişmiş Batı ülkelerindeki çağdaş destekleme modellerinin Türkiye'ye adaptasyonudur.

Esnaf ve sanatkarlara uygulanan istikrar programı nedeniyle daralan piyasadaki yetersiz payına bir de Hiper ve Grosmarketler olarak isimlendirilen büyük mağazaların ortak olması, kesimin zaten var olan sıkıntılarını ağırlaştıran bir diğer etken olmuştur. AB mevzuatı dışında kent merkezlerinde kurulan Hiper ve Grosmarketler bugün ülkemizde faaliyet gösteren 227 esnaf ve sanatkar kolunda 80 ini yani yüzde 35 ini olumsuz olarak etkilemektedir. Şehir merkezlerinde faaliyete geçen bu alışveriş merkezleri civarlarında bulunan ve 57 faaliyet kolunda ayakta kalma mücadelesi veren yüzlerce esnaf ve sanatkarın işletmesinin kapanmasına neden olmaktadır.

Esnaf ve sanatkarlarımızın bir diğer önemli sorunu da finansman dır. Yıllardır meslek mensuplarının yer aldığı tek destekleme aracı olan Türkiye Halk Bankası özertleştirme gerekçesi ile uygun faizli kredi uygulamaları yürürlükten kaldırılarak, diğer ticari bankalar seviyesine getirilmiştir.

Esnaf ve sanatkarlar ve KOBİ'ler, ülkemizde üretimin yüzde 37 sini, istihdamın yüzde 45 ini, ihracatın yüzde 8 ini karşılamakta iken, toplam kredilerden ne yazık ki sadece yüzde 3-4 oranında pay almaktadır.

Kesimin bir diğer sorunu da, sosyal güvenlik (Bağ-Kur) sorunudur. Emekli Sandığı ve Sosyal Sigortalar Kurumu ile Bağ-Kur'un sosyal güvenlik standartları arasındaki fark son derece açıktır. Esnaf ve sanatkarlar, düşük standartlarda emeklilik ve sağlık sigortası uygulamalarına muhatap olmaktadır. AB ülkeleri, sosyal güvenlik primlerinde, esnaf ve sanatkarları teşvik için, yarattığı istihdama göre veya yatırıma yöneldiğinde, önemli miktarda indirimler yaparken, ülkemizin esnaf ve sanatkarları için böyle bir olanak söz konusu değildir.

Bu amaçla, esnaf ve sanatkar ve küçük işletmelerin öncelikle sosyal, ekonomik ve siyasi koşullarla teknolojik gelişim, haksız rekabet, bölgesel farklılıklar, gibi kendi istem ve denetimleri dışındaki faktörlerden etkilendikleri de düşünüldüğünde,

Kesimin mevcut, finansman, pazarlama, eğitim, teknoloji, planlama, vergi, sosyal güvenlik, işyeri temini, uluslar arası ilişkiler, ihracat, danışmanlık hizmetleri, bürokrasi konularındaki sorunlarına çözüm için gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasına öncülük ve rehberlik yapmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.